

# Tentamen- en examenreglement

2016-2017



## Inhoudsopgave

<b>Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen</b> .....	3
Artikel 1.1 – Toepasbaarheid .....	3
Artikel 1.2 – Toezicht .....	3
Artikel 1.3 – Geheimhouding/ persoonsgegevens.....	3
Artikel 1.4 - Wijzigingen en geldigheid van het reglement.....	3
Artikel 1.5 – Onvoorziene omstandigheden .....	3
<b>Hoofdstuk 2 – Toetsing</b> .....	4
Artikel 2.1 – Vorm van de toetsing .....	4
Artikel 2.2 – Kwaliteitsborging van toetsing .....	4
Artikel 2.3 – Organisatie van de toetsing.....	5
Artikel 2.4 – Data van de toetsing.....	5
Artikel 2.5 – Toegang en toelating toetsing.....	5
Artikel 2.6 – Aanmelding en terugtrekking van toetsing .....	5
Artikel 2.7 – Aanvang en einde van toetsing .....	6
Artikel 2.8 – Legitimatie .....	7
Artikel 2.9 – Gedragsregels tijdens toetsingsmomenten.....	7
Artikel 2.10 – Verzuim bij toetsing.....	8
Artikel 2.11 – Uitslagregeling .....	8
Artikel 2.12 – Beoordeling toetsing (vgl. artikel 2.1 en 3.4 OER).....	8
Artikel 2.13 – Inzage en nabespreking .....	9
Artikel 2.14 – Herkansingen .....	9
Artikel 2.15 – Vrijstelling van het afleggen van toetsing .....	9
Artikel 2.16 – Bewaring toetsing.....	10
Artikel 2.17 – Bezwaar en beroep.....	10
<b>Hoofdstuk 3 – Onregelmatigheden, fraude en plagiaat - ordemaatregelen</b> .....	11
Artikel 3.1 – Onregelmatigheden.....	11
Artikel 3.2 – Fraude.....	11
Artikel 3.3 – Plagiaat .....	11
Artikel 3.4 – Procedure bij constatering onregelmatigheden of (vermoeden van) fraude .....	12

Artikel 3.5 – Procedure bij constatering van plagiaat.....	13
Artikel 3.6 – Door de examencommissie te treffen ordemaatregelen en sancties bij onregelmatigheden, fraude en plagiaat .....	13
Artikel 3.7 – Medepllichtigheid.....	14
<b>Hoofdstuk 4 – Diplomerings</b> .....	<b>15</b>
Artikel 4.1 – Algemene diploma-eisen.....	15
Artikel 4.2 – Besluit tot diplomering.....	15

## **Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen**

### **Artikel 1.1 – Toepasbaarheid**

Dit tentamen- en examenreglement is van toepassing op de tentamens en examens van de opleiding Research instrumentmaker van de Leidse instrumentmakers School (LiS), hierna te noemen de opleiding, en geldt voor alle studenten die tentamens en examens afleggen.

### **Artikel 1.2 – Toezicht**

De kwaliteit van de examinering valt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie en onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs, in opdracht van het ministerie van OCW.

### **Artikel 1.3 – Geheimhouding/ persoonsgegevens**

Alle bij de uitvoering van de examinering betrokkenen zijn verplicht tot geheimhouding van de vertrouwelijke examengegevens.

### **Artikel 1.4 - Wijzigingen en geldigheid van het reglement**

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2016 en is van toepassing totdat deze vervangen wordt door een nieuw reglement.

De verantwoordelijkheid voor het bijhouden en wijzigen van de inhoud van dit reglement ligt bij de examencommissie.

### **Artikel 1.5 – Onvoorziene omstandigheden**

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de examencommissie.

## Hoofdstuk 2 – Toetsing

### Artikel 2.1 – Vorm van de toetsing

- a. De vorm van de toetsing is vastgelegd in het Onderwijs- en Examenregeling (vgl. hoofdstuk 3 OER) en het Onderwijs- en Examenplan (OEP).
- b. De examencommissie kan op gemotiveerd verzoek van de student toestaan dat de toetsing op andere wijze wordt afgelegd dan in het OER en OEP is vastgelegd.
- c. Zowel het OER als het OEP worden voor aanvang van een studiejaar gepubliceerd in #OnderwijsOnline.

### Artikel 2.2 – Kwaliteitsborging van toetsing

- a. Iedere vorm van toetsing omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
- b. De vragen en opgaven van de toetsing zijn duidelijk en ondubbelzinnig en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.
- c. De toetsing is geschikt en dient om te onderzoeken of de student de kwaliteiten heeft verworven die tevoren als doel van de betrokken onderwijseenheid zijn vastgesteld en die zijn vastgelegd in het OER en OEP.
- d. De toetsing is zo specifiek dat alleen de studenten die de stof voldoende beheersen de vragen goed kunnen beantwoorden. De toetsing is afgestemd op het niveau van de onderwijseenheid.
- e. De vragen en opgaven zijn representatief en zo evenwichtig mogelijk gespreid over de toetsingsstof.
- f. De vragen en opgaven van het tentamen of toets hebben uitsluitend betrekking op de tevoren bekend gemaakte tentamenstof. Aan de studenten is het vooraf duidelijk meegedeeld hoe en waarop ze beoordeeld worden.
- g. Bij het ontwerpen en samenstellen van de toetsing worden tenminste twee docenten betrokken.
- h. De duur van elk toetsingsmoment is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden en/of de opgaven te maken.
- i. De werkwijze rond de kwaliteitsborging van de toetsing is vastgelegd door de examencommissie.
- j. De examencommissie beoordeelt in ieder geval steekproefsgewijs de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de toetsing. Het resultaat van de beoordeling wordt besproken met de betrokken docent(en).
- k. De examencommissie kan tevens een onderzoek instellen naar de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de toetsing wanneer evaluaties of resultaten hiertoe aanleiding geven.

### Artikel 2.3 – Organisatie van de toetsing

- a. Het Examenbureau verzorgt het samenstellen, documenteren en archiveren van de toetsing en draagt zorg voor het tijdig klaarleggen van de benodigde bescheiden in de gewenste oplage.
- b. Het Examenbureau draagt er zorg voor dat ten behoeve van de schriftelijke toetsing zo nodig surveillanten worden aangewezen die erop toezien dat de toetsing in goede orde verloopt.
- c. De docent/examinator is verantwoordelijk voor de inhoud, het opstellen en het verzorgen van de voorbereidende lessen.
- d. De aangewezen surveillant/examinator haalt de bescheiden zo kort mogelijk voor het toetsingsmoment op bij het Examenbureau.

### Artikel 2.4 – Data van de toetsing

- a. De data waarop de toetsing (theorie en praktijk) wordt afgenomen, wordt namens de examencommissie vastgesteld en bekendgemaakt in #OnderwijsOnline voor aanvang van een nieuw vak.
- b. Bij de vaststelling van de data en tijdstippen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de toetsing uit eenzelfde studiejaar elkaar overlapt.

### Artikel 2.5 – Toegang en toelating toetsing

In beginsel hebben alleen studenten die ingeschreven staan bij de LiS toegang de toetsing. Externen kunnen deelnemen aan (delen van) de toetsing indien zij een inschrijving hebben bij de LiS als 'Extraneus'.

### Artikel 2.6 – Aanmelding en terugtrekking van toetsing

- a. Het is voor een student in beginsel niet nodig om zich aan te melden voor de toetsing om hieraan deel te kunnen nemen. Uitzondering op deze regel zijn de herkansingen, zie artikel 2.14.
- b. In de navolgende gevallen is een student niet gerechtigd deel te nemen aan een tentamen:
  1. Wanneer hij niet op de juiste wijze is ingeschreven aan de Leidse instrumentmakers School;
  2. Wanneer de examencommissie hem op grond van artikel 3.6 bij wege van ordemaatregel c.q. sanctie heeft uitgesloten van het deelnemen aan toetsing;
  3. In andere gevallen waarover de examencommissie kan beslissen.
- c. Gedurende de periode waarin aanmelding voor toetsing mogelijk is, is terugtrekking op dezelfde wijze toegestaan.
- d. Het Examenbureau draagt, in opdracht van de Examencommissie, zorg voor publicatie van de aanmeldingsregels en aanmeldingsprocedures.

## Artikel 2.7 – Aanvang en einde van toetsing

- a. De student dient op tijd – dat wil zeggen uiterlijk vijf minuten voor aanvang van het toetsingsmoment – aanwezig te zijn bij de toetsingslocatie.
- b. Studenten die te laat zijn, kunnen tot uiterlijk dertig minuten na aanvang van het toetsingsmoment tot de toetsingslocatie worden toegelaten. Het einde van het toetsingsmoment valt voor deze studenten op het tijdstip zoals aangegeven op het toetsingsformulier en/of rooster.
- c. Gelet op hetgeen vermeld in lid b mogen studenten de locatie de eerste dertig minuten na aanvang van toetsing niet verlaten.
- d. De student dient bij het betreden van de toetsingslocatie zijn jas en/of tas voorin de ruimte te leggen. Studenten worden verzocht geen waardevolle, persoonlijke bezittingen mee te brengen.
- e. Communicatieapparatuur, waaronder mobiele telefoons, smartwatches en ander telecommunicatie-apparaten, dient gedurende het toetsingsmoment te zijn uitgeschakeld én buiten bereik van de student te zijn. Andere elektronische apparatuur mag niet worden gebruikt dan met toestemming van de examiner/tenzij anders aangegeven op het voorblad van de toetsing.
- f. De student dient plaats te nemen op de door de surveillant aangewezen plaats. De surveillant ziet er op toe dat er voldoende ruimte is tussen de studenten. De surveillant is bevoegd tijdens het toetsingsmoment studenten naar een andere tafel of plek te verplaatsen. Het staat de student niet vrij zelfstandig een andere plaats uit te zoeken. De student moet daarvoor de surveillant raadplegen.
- g. Bij aanvang van het toetsingsmoment dient de student duidelijk zijn naam, studentnummer, klas, vaknaam en datum te noteren op het uitgereikte tentamenpapier op de daartoe aangegeven plaats.
- h. Het is de student niet toegestaan om zijn plaats en toetsingslocatie tijdelijk te verlaten.
- i. Een student wordt geacht de toetsingsruimte de laatste vijftien minuten voor de aangegeven eindtijd niet te verlaten, om te veel onrust aan het eind van het toetsingsmoment te voorkomen.
- j. Indien de student voortijdig klaar is met de toetsing of het einde hiervan is aangekondigd door de surveillant/examinator, dient hij al het werk (opgavenblad, uitwerkingenblad, kladpapier) in te leveren bij de surveillant. Enkel wanneer al het werk is ingeleverd mag de student de toetsingslocatie verlaten.

## Artikel 2.8 – Legitimatie

- a. De student dient zich te kunnen legitimeren met een geldige studentenkaart, welke duidelijk zichtbaar op tafel moet liggen. De studentenkaart dient gedurende de gehele tijdsduur van de toetsing op tafel te blijven liggen voor raadpleging door de surveillant.
- b. Indien de student geen geldige studentenkaart kan tonen, mag hij zich ook legitimeren met een geldig legitimatiebewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs).
- c. De surveillant/examinator start tien minuten na aanvang van het toetsingsmoment met het controleren van de legitimatiebewijzen van de studenten. Deze controle houdt in dat gekeken wordt of naam en studentnummer op het legitimatiebewijs overeenkomen met de naam en studentnummer op de tentamenuitwerkingen en de presentielijst. Tevens wordt er gecontroleerd of de pasfoto op het legitimatiebewijs overeenkomt met de persoon die de toetsing op dat moment maakt.
- d. In geval de student zich niet kan legitimeren op de onder lid a of b genoemde wijzen, heeft de student geen recht op deelname aan de toetsing. De student dient de toetsingslocatie te verlaten.

## Artikel 2.9 – Gedragsregels tijdens toetsingsmomenten

- a. De student is tijdens de toetsing verplicht stilte in acht te nemen en geen hinder te veroorzaken. Dit gaat in op het moment dat het eerste toetsingsexemplaar is uitgedeeld.
- b. Het is studenten niet toegestaan om tijdens het toetsingsmoment voorwerpen uit te wisselen.
- c. Enkel de op het voorblad aangegeven hulpmiddelen mogen gebruikt worden tijdens de toetsing. Indien het gebruik van een rekenmachine is toegestaan, geldt dat enkel voor gewone, eenvoudige rekenmachines. Het gebruik van grafische of programmeerbare rekenmachines is nooit toegestaan.
- d. Het is de student niet toegestaan om eigen kladpapier mee te nemen. Er dient uitsluitend gebruik gemaakt te worden van het door de surveillant/examinator verstrekte papier. De student kan tijdens het toetsingsmoment door middel van handopsteking verzoeken om extra kladpapier.
- e. Het is de student niet toegestaan om tijdens het toetsingsmoment inhoudelijke vragen te stellen.
- f. Schriftelijke vormen van toetsing dienen met pen en met een duidelijk leesbaar handschrift gemaakt te worden. Het is de examinator toegestaan zeer slecht leesbare of onleesbare antwoorden niet te beoordelen.
- g. De student is verplicht de aanwijzingen van de examencommissie dan wel de examinator dan wel de surveillant die voor aanvang, tijdens of onmiddellijk na het toetsingsmoment worden gegeven op te volgen.
- h. Indien de student één of meer aanwijzingen als bedoeld in de leden a t/m g en de artikelen 2.7 en 2.8 niet opvolgt, dan kan hij door de surveillant/examinator worden uitgesloten van de verdere deelname aan de desbetreffende toetsing, conform de bepalingen in hoofdstuk 3 – Onregelmatigheden, fraude en plagiaat – ordemaatregelen.



### Artikel 2.10 – Verzuim bij toetsing

- a. Een student is verplicht om deel te nemen aan alle toetsingsmogelijkheden die voor hem worden georganiseerd.
- b. In geval een student om dringende reden moet verzuimen dan dient dit verzuim conform het Verzuimprotocol tijdig te zijn aangevraagd. Dit protocol wordt voor aanvang van het studiejaar gepubliceerd in #OnderwijsOnline.
- c. Indien een student ongeoorloofd afwezig is tijdens de toetsing komt de desbetreffende toetsingsmogelijkheid te vervallen en blijft alleen de mogelijkheid tot herkansing staan, mits deze nog wordt aangeboden tijdens het lopende studiejaar.
- d. In geval van de situatie genoemd in lid c vindt er geen beoordeling plaats.

### Artikel 2.11 – Uitslagregeling

- a. De voorlopige uitslag van toetsen en tentamens dient binnen tien werkdagen door de docent aan de student bekend gemaakt te worden via #OnderwijsOnline.
- b. De voorlopige uitslag van examens dient binnen twintig werkdagen door de examinerator aan de student bekend gemaakt te worden via #OnderwijsOnline.
- c. De definitieve uitslag wordt vastgesteld na een moment van inzage en nabespreking van het gemaakte werk, vlg. artikel 2.13 van het Tentamen- en Examenreglement.
- d. Reeds behaalde toetsing behoudt de geldigheid gedurende vijf studie jaren (nominale duur + 1 jaar). De examencommissie is bevoegd om op verzoek de geldigheid te verlengen, indien dit de samenhang van de opleiding niet verstoort.

### Artikel 2.12 – Beoordeling toetsing (vlg. artikel 2.1 en 3.4 OER)

- a. Bij het vaststellen van de uitslag van de toetsing, waarvan de uitslag wordt uitgedrukt in cijfers, wordt gebruik gemaakt van cijfers op een schaal van 1 t/m 10, waarbij de afronding geschiedt op één cijfer achter de komma.
- b. Bij het vaststellen van de uitslag van de toetsing kan de uitslag tevens vastgesteld worden met gebruikmaking van een Onvoldoende (O), Voldoende (V) of Goed (G).
- c. Een student heeft de toetsing met goed gevolg afgelegd als hij hiervoor tenminste het cijfer 5,5 heeft behaald of een Voldoende (V).
- d. Het eindcijfer van een vak wordt afgerond naar een getal met één cijfer achter de komma tussen 1 en 10 en dient minimaal 5,5 te zijn voor theorievakken en tenminste een Voldoende (V) voor praktijkvakken.
- e. Als regel bij de afronding van een cijfer geldt dat er tussentijds wordt afgerond op één cijfer achter de komma. Dit betekent dat bijvoorbeeld een 5,63 leidt tot het cijfer 5,6 en een 5,97 leidt tot het cijfer 6,0.
- f. Uitzondering op de regel zoals genoemd in lid e zijn de cijfers 5,45 t/m 5,49. Hierbij vindt geen tussentijdse afronding plaats. Deze cijfers zullen derhalve leiden tot het cijfer 5,4.

### Artikel 2.13 – Inzage en nabespreking

- a. Een student heeft recht op inzage en nabespreking van door hem afgelegde toetsing gedurende tien werkdagen na bekendmaking van de voorlopige uitslag. De inzage en/of nabespreking vindt collectief dan wel individueel plaats op een door de docent te bepalen plaats en tijdstip.
- b. Tijdens de inzage en nabespreking kan kennis worden genomen van de vragen, opdrachten en uitwerkingen van de desbetreffende toetsing, alsmede de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
- c. Er mogen geen kopieën van de vragen en opgaven worden gemaakt.

### Artikel 2.14 – Herkansingen

- a. Een student heeft recht op één herkansing per vak per studiejaar. Deze herkansing zal plaatsvinden in een daartoe door het Examenbureau aangewezen moment in de herkansingsweek.
- b. Een herkansing kan niet worden afgelegd of het resultaat daarvan beoordeeld indien de student zich niet heeft aangemeld op een wijze die is vastgesteld en bekendgemaakt door of namens de examencommissie.
- c. Beoordeling vindt plaats op de wijze zoals omschreven in artikel 2.12 – Beoordeling toetsing.
- d. In geval een student voor een vak een herkansing heeft afgelegd, geldt het hoogst behaalde cijfer.

### Artikel 2.15 – Vrijstelling van het afleggen van toetsing

- a. Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van één of meer schriftelijke toetsingsmogelijkheden dan wel van de verplichting tot deelneming aan één of meer praktische oefeningen wordt door de student schriftelijk en met redenen omkleed ingediend bij de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
- b. Als een student een onderdeel c.q. onderwijseenheid heeft behaald bij een andere opleiding en de examencommissie verleent op verzoek van de student voor dit vak een volledige vrijstelling, dan wordt hiervoor geen judicium/cijfer toegekend maar het predicaat 'vrijstelling'.
- c. In geval van gedeeltelijke vrijstelling wordt onder verantwoordelijkheid van de examencommissie bepaald of voor het gehele vak het predicaat 'vrijstelling' wordt verleend dan wel één cijfer wordt vastgesteld. Afhankelijk van de aard, hoedanigheid en de inhoud van het vak en de plaats daarvan in het curriculum en van het gedeelte waarvoor vrijstelling wordt verleend en het gedeelte waarover de toetsing nog moet worden afgelegd, wordt per individuele casus bezien of het predicaat 'vrijstelling' wordt verleend dan wel een cijfer wordt gegeven alsmede hoe in het laatste geval het cijfer wordt samengesteld. Als algemene regel geldt dat een student in ieder geval voor zowel het onderdeel waarvoor vrijstelling is verleend als het onderdeel waarover de toetsing moet worden afgelegd een voldoende moet hebben behaald.

### Artikel 2.16 – Bewaring toetsing

- a. De toetsing (incl. eventuele model-/standaard antwoorden) en de in het kader van het gemaakte toetsingswerk (antwoorden, papers etc.) worden bewaard tot anderhalf jaar na diplomering van de student.
- b. De besluiten van de examencommissie alsmede de uitslagen van afgelegde toetsing worden deugdelijk geregistreerd. Tot de geregistreerde gegevens hebben uitsluitend diegenen toegang die daartoe door de examencommissie zijn gemandateerd.
- c. Examengegevens van een student die nodig zijn om een diplomabesluit te kunnen nemen worden tot anderhalf jaar na diplomering door de instelling bewaard.
- d. Door de examencommissie ondertekende uitslagenlijsten, certificaten, diploma's en cijferlijsten dienen door de instelling voor de duur van dertig jaar bewaard te blijven.
- e. Na het verstrijken van de bewaartermijn wordt hetgeen genoemd onder de leden a t/m d vernietigd.

### Artikel 2.17 – Bezwaar en beroep

Voor de mogelijkheden omtrent Bezwaar en Beroep, zie de Klachtenregeling van de LiS.

## Hoofdstuk 3 – Onregelmatigheden, fraude en plagiaat - ordemaatregelen

### Artikel 3.1 – Onregelmatigheden

In beginsel is er sprake van onregelmatigheden tijdens de afname van de toetsing als zaken ongewenst anders verlopen dan is afgesproken, zonder dat daarbij opzet in het spel is.

Voorbeeld van onregelmatigheden zijn: spreken/fluisteren, het afgaan van de telefoon, het gebruik van niet toegestane hulpmiddelen, geluidsoverlast enzovoorts.

### Artikel 3.2 – Fraude

- a. Fraude is het gedrag en/of handelen van een student dat erop gericht is het resultaat van de gemaakte toetsing opzettelijk te beïnvloeden, waardoor een juist oordeel over zijn/haar kennis, inzicht en vaardigheden niet mogelijk is.
- b. Voorbeelden van fraude zijn:
  - Het afkijken tijdens een toetsingsmoment bij een andere student.
  - Het samenwerken met een andere student, zonder toestemming vooraf.
  - Het verwisselen of uitwisselen van de toetsing en/of toegestane hulpmiddelen tijdens het toetsingsmoment.
  - Het vóór de toetsing in het bezit hebben van toetsingsinstrumenten, die niet openbaar zijn.
  - Bij de toetsing beschikken over (voorgeprogrammeerde) rekenmachines, computers, ingeschakelde mobiele telefoons, andere apparaten met vergelijkbare functies en andere gegevensdragers, zonder toestemming vooraf.
  - Het zonder toestemming vooraf zoeken naar of raadplegen van informatie in boeken, readers, aantekeningen of andere documenten tijdens een toetsingsmoment.
  - Het deelnemen aan toetsing zonder toestemming.
  - Zich bij de toetsing uitgeven voor iemand anders.
  - Het presenteren van door anderen ontwikkelde ideeën als eigen werk.
  - Het plegen van plagiaat vlg. artikel 3.3.

### Artikel 3.3 – Plagiaat

Onder plagiaat wordt verstaan het geheel of gedeeltelijk overnemen van teksten/formuleringen van andere auteurs zonder plaatsing van aanhalingstekens en nauwkeurige bronvermelding.

#### Artikel 3.4 – Procedure bij constatering onregelmatigheden of (vermoeden van) fraude

- a. De surveillant/examinator die betrokken is bij de toetsing en waarneemt dat er sprake is van onregelmatigheden of (een vermoeden van) fraude is verplicht een proces verbaal op te maken. Dit proces verbaal wordt voorgelegd aan de desbetreffende student waarna deze dient te tekenen voor gezien. Indien de student niet akkoord gaat met het opgemaakte proces verbaal, dan maakt hij hiervan een aantekening op het proces verbaal.
- b. De surveillant/examinator meldt de student vervolgens dat hij in de gelegenheid wordt gesteld om de toetsing af te ronden, maar dat er geen beoordeling van de gemaakte toetsing plaatsvindt totdat de examencommissie een uitspraak heeft gedaan. De student mag niet deelnemen aan de herkansingsmogelijkheid zolang de examencommissie geen uitspraak heeft gedaan.
- c. Eventuele voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de onregelmatigheid of fraude dienen ingenomen te worden door de surveillant/examinator en worden vermeld op het proces verbaal. De student is verplicht deze af te geven en krijgt deze binnen een redelijke termijn terug.
- d. Het proces verbaal, de eventuele bewijsstukken en het toetsingswerk worden ingeleverd bij het Examenbureau. Het Examenbureau overhandigt het geheel vervolgens binnen twee werkdagen aan de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
- e. In het geval er pas na het afleggen van de toetsing een onregelmatigheid of (vermoeden van) fraude wordt geconstateerd, meldt de examiner dit zo spoedig mogelijk bij de ambtelijk secretaris van de examencommissie onder overlegging van eventuele bewijsstukken.
- f. De examencommissie stelt na het ontvangen van de stukken genoemd in de leden d en e, een onderzoek in naar de vermeende onregelmatigheden of fraude. De student wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.
- g. De examencommissie stelt tijdens het onderzoek de verschillende betrokkenen in de gelegenheid om gehoord te worden.
- h. Nadat het onderzoek is afgesloten doet de examencommissie uitspraak over het vermoeden van onregelmatigheden of fraude. De uitspraak (inclusief eventueel genomen sancties vlg. artikel 3.6) wordt binnen zes weken na ontvangst van het vermoeden bij de examencommissie schriftelijk kenbaar gemaakt aan de student en wordt vastgelegd in het digitale studentendossier.
- i. Indien de examencommissie tot de conclusie is gekomen dat er geen sprake is van een onregelmatigheid of fraude, stelt de examiner zo spoedig mogelijk de uitslag van de toetsing vast en publiceert deze op de gebruikelijke wijze.
- j. Mocht het, door de lengte van de procedure met als uitkomst de in lid i genoemde uitslag, niet mogelijk zijn voor de student om deel te nemen aan een reguliere herkansingsmogelijkheid, dan zal de examencommissie zich beraden over een extra kans voor de student.

### Artikel 3.5 – Procedure bij constatering van plagiaat

- a. Indien er (een vermoeden van) plagiaat wordt geconstateerd door een examiner, dient deze een proces verbaal op te maken. Dit proces verbaal wordt voorgelegd aan de desbetreffende student waarna deze dient te tekenen voor gezien. Indien de student niet akkoord gaat met het opgemaakte proces verbaal, dan maakt hij hiervan een aantekening op het proces verbaal.
- b. De examiner meldt de student vervolgens dat er geen beoordeling van het gemaakte (afstudeer)verslag plaatsvindt totdat de examencommissie een uitspraak heeft gedaan. De student mag niet deelnemen aan de herkansingsmogelijkheid zolang de examencommissie geen uitspraak heeft gedaan.
- c. Het proces verbaal, de eventuele bewijsstukken en het (afstudeer)verslag worden ingeleverd bij de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
- d. De examencommissie stelt na het ontvangen van de stukken genoemd in lid c, een onderzoek in naar de vermeende plagiaat. De student wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.
- e. De examencommissie stelt tijdens het onderzoek de verschillende betrokkenen in de gelegenheid om gehoord te worden.
- f. Gaandeweg het onderzoek kan de student gevraagd worden eerdere (digitale) versies van verslagen aan te leveren. De student is verplicht hieraan mee te werken.
- g. Nadat het onderzoek is afgesloten doet de examencommissie uitspraak over het vermoeden van plagiaat. De uitspraak (inclusief eventueel genomen sancties vlg. artikel 3.6) wordt binnen zes weken na ontvangst van het vermoeden bij de examencommissie schriftelijk kenbaar gemaakt aan de student en wordt vastgelegd in het digitale studentendossier.
- h. Indien de examencommissie tot de conclusie is gekomen dat er geen sprake is van plagiaat, stelt de examiner zo spoedig mogelijk de uitslag van het (afstudeer)verslag vast en publiceert deze op de gebruikelijke wijze.
- i. Mocht het, door de lengte van de procedure met als uitkomst de in lid g genoemde uitslag, niet mogelijk zijn voor de student om deel te nemen aan een reguliere herkansingsmogelijkheid, dan zal de examencommissie zich beraden over een extra kans voor de student.

### Artikel 3.6 – Door de examencommissie te treffen ordemaatregelen en sancties bij onregelmatigheden, fraude en plagiaat

- a. Ordemaatregelen en sancties die de examencommissie uit kan spreken zijn:
  - Het ongeldig verklaren van de gemaakte toetsing.
  - Het cijfer 1 vaststellen.
  - Het uitsluiten van het deelnemen aan de toetsing, ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar *en/of*
  - Het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer toetsingsmogelijkheden voor de duur van ten hoogste één jaar *en/of*
  - Het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs van één of meerdere vakken voor de duur van ten hoogste één jaar.

- b. Toetsing die in de periode van uitsluiting bij een andere opleiding c.q. onderwijsinstelling met goed gevolg zijn afgelegd kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.
- c. Bij ernstige fraude kan, op voorstel van de examencommissie, het bevoegd gezag de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

### Artikel 3.7 – Medeplichtigheid

Alle betrokken partijen (pleger en medepleger) bij onregelmatigheden, fraude en plagiaat kunnen sancties opgelegd krijgen.

Indien het overnemen van werk van medestudenten gebeurt met toestemming of medewerking van de medestudent is deze laatste medeplichtig. Ook indien deze dat 'slechts passief' toelaat.

Wanneer in een gezamenlijk verslag door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde.

## Hoofdstuk 4 – Diplomerings

### Artikel 4.1 – Algemene diploma-eisen

Diplomerings vindt enkel plaats wanneer is voldaan aan de diploma-eisen zoals gesteld in de artikelen 4.1 en 4.2 van het Onderwijs- en Examenregeling.

### Artikel 4.2 – Besluit tot diplomerings

Diplomerings vindt plaats bij besluit van de examencommissie.

Het Examenbureau is verantwoordelijk voor het opstellen van de diploma's conform de Regeling modeldiploma mbo (Staatscourant 2012, 10761).